

Fem mates!!!

Llars d'infants del Pallars Jussà

"En la primera infància, les nocions de lògica matemàtica estan integrades en el desenvolupament global de l'infant i formen part del sistema de coneixement sobre l'entorn que s'elabora a partir de l'exploració sensorio-motriu "

"Les activitats lúdiques, realitzades de forma sistemàtica, ofereixen a l'infant aprofundir el coneixement de les propietats dels objectes, augmentar l'estructuració del pensament i del llenguatge, i per tant les primeres estructures del pensament lògic"

Teruca Buscart

Les matemàtiques no es treballen a la llar d'Infants d'una manera aïllada (com seria el cas dels nens més grans: "assignatura de ...") sino que formen part de les diferents activitats quotidianes que es fan al llarg del dia.

1. Què és la lògica matemàtica a la llar d'infants?

Les activitats lògiques matemàtiques són aquelles en què es treballa:

1. Les qualitats dels objectes: colors, textura, mida, pes...
2. Les quantitats dels objectes: molts-pocs, un-dostres, més-menys, tots-cap...
3. L'espai que envolta els objectes: dins-fora, davant-darrere, sobre-sota...

2. Propostes de joc que s'ofereixen a l'infant per treballar els continguts matemàtics

La «Panera dels tresors»

Quan l'infant (de 6 a 12 mesos d'edat) interacciona amb els objectes i n'escull d'iguals o bé amb característiques semblants ja està fent una de les primeres activitats matemàtiques que són les relacions d'equivalència. Quan n'agafa un n'aprecia el seu pes i

volum, ja que haurà de fer més o menys esforç per agafar-lo i la posició de les seves mans no serà la mateixa depenent del volum de l'objecte.

El "joc heurístic"

Quan l'infant (de 12 a 24 mesos d'edat) explora lliurement amb els materials ja fa les primeres agrupacions segons les qualitats dels objectes. Quan posa objectes petits dins d'un contenidor o fa rodolar una bola de fusta ja està descobrint els primers conceptes d'orientació espacial. Quan recull amb l'ajuda de l'adult fa classificacions ja que va guardant cada material dins de la seva bossa

Activitats amb "elements naturals"

Gairebé a totes les activitats que es proposen a la llar d'infants amb aquest tipus de materials s'hi treballen també conceptes matemàtics. Són activitats en què els infants manipulen materials diversos i van fent les seves descobertes respecte a:

- les quantitats: "n'hi poso molta-poca farina, agafo una poma, ...",
- les mesures: "aquesta carbassa és molt grossa, aquesta és petita..."
- el pes: l'infant intenta aixecar una carbassa i no pot, "no puc... pesa molt"
- les classificacions: manipulant llegums, pasta, fruits ...
- les seriacions: agafo dues paneres de fruites diferents i les poso fent un "tren" ex. poma-mandarina, etc.

Classificacions

Seriacions

Joc heurístic

Dins i fora

Activitats de psicomotricitat

Dins les sessions de joc motriu sempre que el nen interacciona amb el material de l'aula sorgeixen activitats espontànies o bé dirigides per l'educadora que tenen molt a veure amb la lògica matemàtica:

- els camins de psicomotricitat. Juguem a passar pel camí llarg-curt, fem equilibri damunt d'un camí ample-estret.
- Els maons. Entre tots anem a fer una caseta que serà un quadrat i ara juguem a posar-nos dins-fora
- Els mòduls de psicomotricitat: manipulant-los lliurement descobrim el volum dels cossos geomètrics
- Els cèrcols: ens adonem que tenen una forma i amb ells fem jocs d'orientació espacial.

Hàbits i rutines diàries

Aquestes activitats ofereixen situacions educatives que porten l'infant a resoldre o descobrir diferents qüestions matemàtiques.

- quan diem "bon dia" : treballem els nombres i les quantitats "avui han vingut molts nens a l'escola", "estan malalts 2 nens", "no falta ningú a l'escola".
- L'hora d'esmorzar. Hi ha nens que porten galetes. La meua és una rodona, jo menjo un quadrat, jo tinc una galeta
- Anem a ...beure aigua: jo en vull molta-poca,
- Fent "el tren petitó": tu ets "el maquinista" (primer), tu tanques el tren (últim), posa't davant de...-darrere de...

Els racons de joc

Distribuir l'aula en racons possibilita que l'infant pugui situar-se i situar les joguines dins de cada

espai, així es treballa l'orientació espacial. A l'hora de recollir es treballen de manera espontània les classificacions: els plats a la cuineta, els contes a la biblioteca, les rosques al taller...

Als racons sorgeixen diferents activitats molt enriquidores per a la construcció del pensament lògic-matemàtic:

- a la cuineta. Un nen para la taula i hi posa un plat, un got, una cullera per cadascú: primeres corresponsabilitats terme a terme
- a les construccions. Fem torres, classifiquem, comparem
- al taller. Fem agrupacions (de rosques) tenint en compte una qualitat: color, tamany, juguem amb les quantitats (tenim dos martells, una serra)
-

Els jocs amb materials de rebuig

Provocant activitats amb aquest tipus de materials l'infant ens sorprèn gairebé sempre amb els seus descobriments i les seves conquestes matemàtiques.

- Les caixes de cartró: els nens juguen a ficar-s'hi dins-fora, apilar-les, posar les caixes petites dins les grosses.... i sobretot experimenten amb l'espai !!!
- Tubs de cartró de diferents mides i pes: fan construccions, fileres on s'inicien les seriacions.
-

El treball de la lògica matemàtica a la llar d'infants comença per l'adult.

No programem activitats específicament matemàtiques sinó que aprofitem les situacions en què es poden donar experiències d'aquest tipus (per ex. En una festa d'aniversari bufem dues espelmes, un nen es mira al mirall i li preguntem quants ulls tens?). L'educador/a conscient que les matemàtiques formen part de la vida quotidiana de l'infant (ja que són presents en gairebé totes les propostes educatives que es donen cada dia) ha de saber analitzar les situacions que sorgeixen i ha d'anar enriquint les diferents activitats (oferint noves propostes, materials, ampliant les dificultats...)

L'educador/a ha de ser sensible a les situacions que provoquen els infants i saber esperar i sobretot observar en quin moment es troba l'infant a nivell maduratiu per donar-li les eines necessàries per avançar, per aconseguir que l'infant vagi estructurant el seu pensament.

"Sabem que només quan l'infant és el protagonista en l'aprenentatge aquest esdevindrà significatiu"